

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj

Številka: 311-01/15-3/
Ljubljana, 29. september 2015

EPA 695-VII

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je, na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 - odl. US, 21/13 - ZFDO-F) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), sprejela naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu (ZZelP-J) - druga obravnava

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 55. seji 28. septembra 2015 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Komisija **podpira** predlog zakona.

S predlogom zakona se v slovenski pravni red prenaša Direktiva 2012/34/EU o vzpostavitvi enotnega evropskega železniškega območja, ki bi morala biti prenesena do 16. 6. 2015. Direktiva 2012/34/EU predstavlja prenovo treh predhodnih direktiv z določenimi novostmi oziroma spremembami, ki se nanašajo na delovanje regulatornih, varnostnih in licenčnih organov na področju železniškega prometa ter njihovo medsebojno sodelovanje in mednarodno sodelovanje z istimi organi drugih držav članic EU.

S predlogom zakona se opredeljujejo neodvisnost upravljavca javne železniške infrastrukture (SŽ – Infrastruktura), ki mora imeti nadzorni svet, neodvisnost prevoznikov (neodvisno razpolaganje s premoženjem, proračunom in računovodstvom, ki je ločen od države), določajo se naloge, o katerih prevozniki odločajo samostojno. Nadalje predlog zakona opredeljuje vsebinsko in postopkovno določitev pogodbe za izvajanje javne gospodarske službe vzdrževanja javne železniške infrastrukture in vodenja prometa, ki se bo po novem sklepala za obdobje petih let. Določajo se tudi bistvene funkcije upravljavca, ki morajo biti povsem ločene od prevoznika (dodeljevanje vlakovnih poti ter določanje in pobiranje uporabnine). Naloge, ki so povezane z voznim redom ter dodeljevanjem vlakovnih poti in zaračunavanjem uporabnine, se prenašajo z Javne agencije za železniški promet (licenčni in varnostni organ) na upravljavca SŽ – Infrastruktura, d. o. o., medtem ko vsi zaposleni ostajajo na Agenciji za železniški promet, ki dobiva dodatne naloge. Določajo se tudi elektronski postopek za dodeljevanje vlakovnih poti (od vloge do dodelitve), namembnost uporabnine, spodbude in režim učinkovitosti, na podlagi katerih je mogoče upravljavcu in prevoznikom določiti kazni oziroma nagrade. Predlog zakona opredeljuje tudi čezmejne sporazume, ki morajo nediskriminatorno obravnavati vse prevoznike, spremljanje razvoja trga železniških storitev in organov, ki ga izvajajo, ter spreminja in dopolnjuje opredelitev regulatornega organa. Predstavnik predlagatelja zakona je pojasnil, da bo ministrstvo pristopilo k prenovi zakona po sprejemu četrtega železniškega svežnja predpisov, ki ureja področje interoperabilnosti, varnosti, odpiranje trga železniških storitev in delo Evropske železniške agencije.

Komisija je bila tudi seznanjena, da Agencija za železniški promet in SŽ – infrastruktura, d. o. o., podpirata predlog zakona, s katerim se upravljavcu določajo bistvene funkcije (dodeljevanje vlakovnih poti, zaračunavanje uporabnine) ter določa petletna pogodba za izvajanje javne gospodarske službe vzdrževanja javne železniške infrastrukture in vodenja prometa. Na SŽ – Infrastruktura, d. o. o., pričakujejo, da bodo sklenjene petletne pogodbe imele finančne učinke od prvega leta naprej in se ne bo ponavljala dosedanja praksa sklepanja številnih aneksov k pogodbi. Tako na Agenciji za železniški promet, kjer opozarjajo na okrepitev njihove vloge varnostnega organa, kot na SŽ – Infrastruktura, d. o. o., pričakujejo prenovo zakonodaje po sprejemu četrtega železniškega paketa.

Komisija se je seznanila z mnenjem Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora in odgovorom Ministrstva za infrastrukturo ter ugotavlja, da je predlagatelj z amandmaji sledil opozorilom Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora in v svojem pisnem odgovoru podal ustrezna pojasnila na njihove pripombe.

Na vprašanje, ali obstaja možnost, da bi Evropska komisija sprožila postopek zoper Slovenijo zaradi zamude pri prenosu Direktive 2012/34/EU v slovenski pravni red, je predstavnik predlagatelja pojasnil, da je glavni razlog za zapoznelo predložitev predloga zakona dolgotrajno medresorsko usklajevanje in kasnejše dodatno usklajevanje s predstavniki Evropske komisije. Evropska komisija je 22. 7. 2015 Sloveniji poslala uradni opomin in v odgovoru je Slovenija predstavila vsebino predloga zakona in pojasnila, da se pričakuje sprejem zakona oktobra 2015.

V zvezi z napovedano liberalizacijo nacionalnih trgov za potniški promet po letu 2019 in slabimi izkušnjami že odprtega trga v Veliki Britaniji (nesreče) je komisijo zanimalo, kako je domači prevoznik pripravljen na odprtost trga. Predstavnik predlagatelja je pojasnil, da je bila v Veliki Britaniji predmet privatizacije tudi železniška infrastruktura, kar četrti železniški paket ne predvideva. Ker je slovenski trg železniškega potniškega prometa majhen (regionalni železniški promet), se Slovenija zavzema, da je obravnavana kot enotna regija in da se vzpostavi možnost, da lahko regulatorni organ omeji pravico dostopa v primeru ogrožanja izvajanja javne gospodarske službe.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Jernej Verbič.

Sekretarka
Meta Štembal, l.r.

Predsednik
Jernej Verbič, l.r.